

Після постановки діагнозу «рак печінки»

Рак печінки — це тип раку, який починається в печінці. Печінка являє собою великий орган, розташований під правими ребрами, який допомагає організму перетравлювати їжу. Вона також позбавляє від продуктів обміну речовин та допомагає згортанню крові. Ви не зможете жити без печінки. Якщо вам сказали, що у вас рак печінки, ви, ймовірно, вже здавали аналізи крові, проходили сканування та робили біопсію (дослідження, під час якого беруть деяку кількість тканини та перевіряють її на рак). Інші дослідження можуть проводити на ракових клітинах, перевіряючи їх на певні білки й зміни генів («біомаркери»). У вас також можуть бути інші процедури, щоб з'ясувати, чи не поширився цей рак. Ці дослідження допомагають вашому лікарю дізнатися, який у вас тип раку печінки, яку стадію він має та яке лікування могло б допомогти.

Лікування раку печінки

Ваше лікування залежатиме від типу й стадії раку печінки. Варіанти вашого лікування будуть також залежати від результатів досліджень на ракових клітинах, стану вашого здоров'я та ваших персональних уподобань.

Залежно від місцезнаходження пухлини, хірургічна операція може бути неможливою. Операцію можуть проводити для видалення пухлини й іноді частини печінки біля пухлини. Це називається «часткова гепатектомія». Іноді найкращим варіантом є видалення всієї печінки та трансплантація печінки. Поговоріть зі своїм лікарем про те, яка операція вам може знадобитися та чого ви можете очікувати.

Інше лікування раку печінки може включати абляцію пухлини, опромінення, хіміотерапію, цільову («таргетну») медикаментозну терапію та імунотерапію. Часто потрібно більше одного виду терапії. Кілька засобів лікування можуть використовуватися для запобігання або зменшення симптомів раку печінки. Іноді їх застосовують разом з іншими лікувальними засобами. Ваш лікар допоможе вам вирішити, які засоби лікування є для вас найкращими.

Обов'язково запитайте:

- Який у мене тип раку печінки?
- Яку стадію має мій рак печінки, та що це означає? Чи потрібні мені додаткові діагностичні дослідження?
- Як ви вважаєте, яке лікування для мене найкраще?
- Яка мета лікування?
- Чи включатиме лікування хірургічне втручання? Чи може бути видалена вся пухлина?
- У мене треба видаляти частину печінки чи всю печінку? Якщо мені потрібна трансплантація, то який наступний крок?
- Чи знадобляться мені також інші види лікування?

Чого очікувати до та під час лікування

Ваша команда онкологічної допомоги пояснить вам план лікування. До складу цієї команди можуть входити різні лікарі, медсестри та інші медичні працівники, залежно від типу лікування, якого ви потребуєте. Наприклад, якщо вам потрібна операція, то можливі побічні ефекти залежать від того, наскільки велика частина печінки видаляється. Якщо вам потрібні інші види лікування, ваша команда онкологічної допомоги пояснить, як це проводиться, допоможе вам до цього підготуватися, простежить за тим, як у вас йдуть справи, та допоможе впоратися з будь-якими побічними ефектами. Для того щоб побачити, наскільки ефективно ваше лікування, в певний час у вас можуть також проводити діагностичні дослідження.

Не всі, хто проходить лікування раку печінки, матимуть однакові побічні ефекти. Наприклад, людині можуть зробити операцію з видалення частини печінки з пухлиною або провести трансплантацію печінки. Побічні ефекти цих операцій відрізняються від побічних ефектів променевої, хіміо- або цільової медикаментозної терапії. І люди, які отримують однакове лікування, можуть мати різні побічні ефекти.

Обов'язково запитайте:

- Які побічні ефекти можуть бути у мене, та що я зможу з ними зробити?
- Як ми дізнаємося, що це лікування працює?
- Як часто я буду проходити лікування? Як довго воно триватиме?
- Куди я буду звертатися для отримання лікування? Чи зможу я вести машину?
- Чи зможу я продовжувати займатися своїми звичайними справами, такими як робота й фізичні вправи?
- Чи потрібно мені буде змінювати своє харчування під час лікування?
- Якщо мені потрібна трансплантація печінки, то що буде після того, як я повернуся додому? Чи є якісь спеціальні ліки, які мені потрібно приймати?
- Чи існують якісь клінічні дослідження, які можуть мені підійти?

Чого очікувати після лікування

Після лікування попросіть свого лікаря-онколога надати вам коротку інформацію про лікування та план подальшого спостереження. Це має назву «план забезпечення виживаності пацієнта». Ваш лікар-онколог співпрацюватиме з вашим сімейним лікарем або лікарем первинної ланки охорони здоров'я, щоб допомагати впоратися з побічними ефектами лікування та перевіряти загальний стан вашого здоров'я. Ви будете регулярно проходити діагностичні дослідження, щоб перевіряти, як працює ваша печінка та чи не повернувся ваш рак, або чи не з'явилася нова злоякісна пухлина в іншій частині тіла.

Після лікування ви можете зіткнутися зі змінами у своєму організмі. Хірургічне втручання та інші методи лікування можуть змінити роботу вашої печінки. Це може по-різному вплинути на ваш організм. У вас можуть бути деякі проблеми з травленням. Якщо у вас трансплантат печінки, то нерідко потрібні спеціальні препарати, які допомагають запобігати інфекціям. Вам може також знадобитися лікарський засіб, що допомагає організму уникнути відторгнення нової печінки. Обов'язково запитайте лікаря, чого вам очікувати, та дайте йому знати у разі виникнення якихось проблем.

Люди, які мали рак печінки, мають ризик виникнення його знову або появи деяких інших типів раку. Навіть якщо після закінчення лікування ви відчуваєтеся добре, важливо запитати свою команду онкологічної допомоги про графік регулярних діагностичних досліджень подальшого спостереження для перевірки, чи не повернувся ваш рак печінки.

У деяких людей рак може не зникнути повністю. Вони можуть продовжувати лікування, і діагностичні дослідження все ще будуть потрібні, щоб бачити, наскільки воно ефективне.

Обов'язково запитайте:

- Де я можу отримати копію короткої інформації про своє лікування та плану подальшого спостереження?
- Як часто мені потрібно консультуватися зі своєю командою онкологічної допомоги?
- Коли та як мені з ними зв'язуватися?
- Чи потрібні мені будуть діагностичні дослідження, щоб побачити, чи не повернувся мій рак, або перевірити наявність проблем через лікування?
- Чи потрібні мені будуть діагностичні дослідження для контролю роботи печінки?
- Чи потрібні мені якісь скринінгові дослідження (на кшталт мамографії або колоноскопії) для виявлення інших видів раку на ранній стадії?
- Чи існують якісь пізні або довгострокові побічні ефекти лікування, за якими мені варто стежити?
- Де я зможу знайти свою медичну документацію після лікування?

Для отримання додаткової інформації та підтримки, відвідайте веб-сайт Американського онкологічного товариства за адресою cancer.org/ukrainian або зателефонуйте нам за номером **1-800-227-2345**. Ми тут, коли ми вам потрібні! кожен раз, коли вам це потрібно!

Залишатися здоровим

Обов'язково повідомте свого лікаря або команду онкологічної допомоги, якщо які-небудь побічні ефекти лікування не зникають або з'явилися якісь нові симптоми!

Є речі, які ви можете робити, щоб зберегти своє здоров'я під час і після лікування. Відмова від куріння і від вживання алкоголю може допомогти знизити ризик розвитку або повернення раку. Якщо у вас гепатит В або гепатит С, то лікування такого інфекційного захворювання може допомогти у зменшенні подальшого пошкодження печінки. Досягнення й підтримання нормальної ваги, добре харчування та активність також можуть допомогти вам залишатися здоровим і знизити ризик виникнення інших злоякісних пухлин. Якщо вам пересадили печінку, можливо, вам доведеться приймати певні ліки, які допоможуть вашому організму пристосуватися до неї та запобігати інфекціям. Вони можуть знадобитися на короткий або довгий час.

Як розбиратися зі своїми почуттями

Рак печінки може зробити вас наляканим, сумним або нервозним. Мати такі почуття — нормально; є способи допомогти вам впоратися з ними.

- Не намагайтеся впоратися зі своїми почуттями самостійно! Говоріть про них, якими б вони не були.
- Відчувати смуток або пригніченість час від часу — це нормально, але якщо ви відчуваєте їх довше кількох днів, повідомте своїй команді онкологічної допомоги.
- Якщо ваш лікар дозволяє, продовжуйте робити те, що вам подобається, наприклад проводити час на свіжому повітрі, ходити в кіно, на спортивні заходи чи просто повечеряти.
- Для виконання таких завдань, як приготування їжі та прибирання, звертайтеся по допомогу.

Можливо, ви захочете звернутися до друзів, сім'ї, релігійних діячів або груп. Консультування також може допомогти. Деякі люди вважають корисним поспілкуватися з тими, хто пройшов через те ж саме. Це може запропонувати група підтримки. Розкажіть своїй команді онкологічної допомоги, як себе відчуваєте. Вони допоможуть вам знайти потрібну підтримку.